

OBSAH

I.	Úvodní slovo Moniky Šimůnkové, zástupkyně veřejného ochránce práv	13
II.	Poznámka editorů.	15
A.	VÍZA A POBYTY, VČETNĚ OBČANŮ EU A JEJICH RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ	17
III.	Výklad výhrady veřejného pořádku v jednotlivých ustanoveních zákona o pobytu cizinců [část III. Třetizemci – odepření vstupu, ukončení přechodného bezvízového pobytu – § 19, krátkodobá víza a související aspekty (předchozí konzultace – čl. 22 vízového kodexu, soudní výluka – § 171 odst. 2 a 3)]	
	<i>Pavel Pořízek</i>	<i>19</i>
	1. Úvod	19
	2. Výklad výhrady veřejného pořádku při odepření vstupu	20
	3. Výklad výhrady veřejného pořádku při ukončení přechodného pobytu na území, k němuž se vízum nevyžaduje (§ 19 zákona o pobytu cizinců)	23
	3.1 Výklad výhrady veřejného pořádku v § 19 odst. 1 písm. a) a c) zákona o pobytu cizinců.	24
	3.1.1 Důvody pro ukončení pobytu podle § 19 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a jejich soulad s čl. 6 odst. 1 SHK	29
	3.2 Procesní záruky v řízení podle § 19 zákona o pobytu cizinců a SHK.	32
	3.3 Procesní záruky v řízení podle § 19 zákona o pobytu cizinců a návratová směrnice.	33
	3.3.1 Představuje výjezdní příkaz podle § 19 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o navrácení podle čl. 3 bodu 4 návratové směrnice?.	33
	3.3.2 Výjezdní příkaz podle § 19 zákona o pobytu cizinců a čl. 12 návratové směrnice (forma rozhodnutí o navrácení)	41

3.3.3	Výjezdní příkaz podle § 19 zákona o pobytu cizinců a čl. 13 návratové směrnice (prostředky právní nápravy)	43
3.3.3.1	Požadavky vyplývající z čl. 13 návratové směrnice	43
3.3.3.2	Přiměřené použití přezkumného řízení ve smyslu § 156 odst. 2 správního řádu.	45
3.3.3.3	Využití § 155 odst. 3 správního řádu.	46
3.3.4	Výjezdní příkaz podle § 19 zákona o pobytu cizinců a § 65 s. ř. s.	47
3.3.4.1	Výjezdní příkaz podle § 19 a materiální znaky rozhodnutí	49
3.3.4.2	Výjezdní příkaz podle § 19 a formální znaky rozhodnutí	50
3.3.4.3	Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, nebo zásahová žaloba?	53
3.3.4.4	Výjezdní příkaz podle § 19 a použitelnost stávající judikatury správních soudů k výjezdnímu příkazu podle § 50 odst. 1	54
3.3.4.5	Lhůta pro podání žaloby	57
3.4	Dílčí závěr a vztah § 19 k § 50a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců	58
4.	Výklad výhrady veřejného pořádku v řízení o udělení krátkodobého víza, při prohlášení víza za neplatné a při jeho zrušení podle vízového kodexu	60
5.	Výklad výhrady veřejného pořádku v řízení o udělení krátkodobého víza v návaznosti na předchozí konzultace podle čl. 22 vízového kodexu a související aspekty	65
5.1	Článek 22 vízového kodexu a situace třetizemců, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů EU (ČR)	66
5.1.1	Povinnost konzultovaného státu sdělit důvody výhrady k udělení víza	66
5.1.2	Soudní přezkum námítky k udělení víza uplatněné konzultovaným členským státem	68
5.1.3	Rozdílné zacházení s vízovými třetizemci podle státní příslušnosti	71
5.1.4	Článek 22 vízového kodexu a vedení žadatele o vízum v SIS II – platí i pro tento případ závěry SDEU z rozsudku ve spojených věcech C-225/19 a C-226/19 R. N. N. S. a K. A.?	72

5.2 Zvláštní postavení žadatelů o víza, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU (ČR)	75
5.2.1 Povinnost konzultovaného státu sdělit důvody výhrady k udělení víza	75
5.2.2 Dopadá rozsudek SDEU ve spojených věcech C-225/19 a C-226/19 <i>R. N. N. S. a K. A.</i> na žadatele o víza, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU (ČR)? . . .	76
6. Omezení soudního přezkumu neudělení krátkodobého víza podle § 171 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců	81
6.1 Ustanovení § 171 odst. 2 zákona o pobytu cizinců	82
6.2 Ustanovení § 171 odst. 3 zákona o pobytu cizinců	85
6.3 Ustanovení § 171 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců, klasičtí třetizemci a rozpor s unijním právem	86
6.4 Ustanovení § 171 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců a rodinní příslušníci občanů EU (ČR)	88
6.5 Ustanovení § 171 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců – reakce správních soudů	92

IV. Posuzování účelových sňatků v řízení o žádosti o krátkodobé vízum

<i>Stanislava Sládková</i>	95
1. Úvod	95
2. Definice účelového manželství	96
3. Prokazování účelového manželství	99
3.1 Indikativní kritéria	101
3.2 Rozpory ve výpovědích	103
3.3 Jazyková bariéra, znalost českého jazyka a českých reálií . . .	104
3.4 Hodnocení ekonomicko-sociální situace manželů	105
3.5 Věkový rozdíl, seznámení prostřednictvím internetu	106
3.6 Možnost realizovat rodinný život mimo EU	106
4. Obcházení zákona vs. podvodné jednání s cílem získat vízum . . .	107
5. Procesní postavení občana EU/ČR ve vízovém řízení	109
6. Závěr	111

V. Posuzování přiměřenosti v cizineckém zákoně

<i>Jan Kratochvíl</i>	113
1. Úvod	113
2. Kdy se přiměřenost posuzuje	114
3. Jak posuzovat přiměřenost	122
3.1 Posuzování přiměřenosti obecně	122
3.2 Posuzování přiměřeností u rodin	125

4.	Důsledek rozhodnutí o nepřiměřenosti	127
5.	Závěr	130
VI.	Posuzování přiměřenosti dopadu neudělení dlouhodobého víza za účelem strpění do soukromého a rodinného života cizince	
	<i>Josef Stehlík</i>	131
1.	Úvodem	131
2.	Ustanovení § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu	132
3.	Neudělení pobytu v rozporu s právem na rodinný život podle Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva	134
4.	Námítka nepřiměřenosti jako aktivace povinnosti správního orgánu posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života	135
5.	Přiměřenost dopadu do soukromého a rodinného života v případě víza za účelem strpění	138
6.	Shrnutí	141
VII.	Změna zaměstnavatele držitele zaměstnanecké karty – cesta správným směrem?	
	<i>Ondřej Moudrý</i>	142
1.	Úvod	142
2.	Vývoj právní úpravy změny zaměstnavatele držitele zaměstnanecké karty od roku 2014 po současnost.	143
2.1	Výchozí stav a nezbytná revize nefunkčního systému	143
2.2	Novela zákona ze srpna 2017 a podstatné změny v rámci zaměstnaneckých karet	144
3.	Akutální právní úprava změny zaměstnavatele držitele zaměstnanecké karty	146
3.1	Žadatel oznamovatelem aneb vše je jednodušší?	146
3.2	Další podstatné změny vyplývající z novely ZPC z roku 2019.	148
3.3	Otázka kontroly změny zaměstnavatele držitele zaměstnanecké karty ze strany příslušných orgánů	149
4.	Závěr	153
VIII.	Německá úprava navrácení cizinců ve světle lidskoprávních závazků	
	<i>Harald Christian Scheu</i>	154
1.	Úvod	154
2.	Problematika nepřesných statistik	156
3.	Německá úprava nucených návratů	158

3.1 První zákon o lepší vynutitelnosti povinnosti vycestovat z roku 2017	158
3.2 Druhý zákon o lepší vynutitelnosti povinnosti vycestovat z roku 2019	161
3.2.1 Nová forma strpění	161
3.2.2 Problematika zajišťovací vazby	162
3.2.3 Status potenciálně nebezpečných osob (<i>Gefährder</i>) ...	164
3.2.4 Opatření proti nevládním organizacím?	166
4. Závěrečné úvahy	167

IX. Veřejný ochránce práv jako nezávislý orgán chránící práva migrujících občanů EU

<i>Iva Fellerová Palkovská, Anna Katerina Vintrová.</i>	169
1. Úvod	169
2. Důvody přijetí směrnice	171
3. Obsah směrnice 2014/54/EU.	173
3.1 Ochrana práv pracovníků.	174
3.2 Subjekty na podporu rovného zacházení s migrujícími pracovníky	175
3.2.1 Úkoly subjektů na podporu rovného zacházení s migrujícími pracovníky	176
3.3 Spolupráce dalších subjektů	176
3.4 Shrnutí	177
4. Veřejný ochránce práv jako orgán dle čl. 4 směrnice 2014/54/EU .	177
4.1 Úkoly svěřené ochránci	178
4.2 Osobní a věcný rozsah oprávnění ochránce	180
5. Činnost ochránce ve vztahu k občanům EU v praxi	182
6. Novela antidiskriminačního zákona	184
6.1 Zákaz diskriminace z důvodu státní příslušnosti v českém právu	185
7. Závěr	189

B. AZYL A UPRCHLICTVÍ

191

X. Nejčastější nedostatky rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany

<i>Jakub Camrda</i>	193
1. Úvodní poznámky	195
2. Základní požadavky na správní rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a jejich naplnění	196

3.	Konkrétní problémy rozhodovací praxe správního orgánu	202
4.	Závěrem.	211
XI.	Nucení zůstat, nebo svobodně odejít? Reflexe rozhodnutí ESLP a SDEU k držení žadatelů o azyl v maďarských tranzitních zónách	
	<i>Terezie Boková</i>	213
1.	Úvod	213
2.	Tranzitní zóny: krizové opatření v nekrizových dobách	215
3.	Tranzitní zóny v praxi: případy <i>Ilias a Ahmed & FMS a další</i>	219
3.1	Skutkový stav.	219
3.2	Právní otázky, které tranzitní zóny vyvolávají, a výsledek řízení	220
4.	Bližší pohled: zajištění cizinců v tranzitních zónách	222
4.1	Uvnitř ESLP: spor o to, co znamená být zbaven osobní svobody	222
4.2	Mezi soudy: když se k soudům stejně volá a jinak se z nich ozývá	233
5.	Závěrem: co z toho plyne?	236
XII.	Právo na účinný opravný prostředek vo veciach azylu	
	<i>Miroslava Mittelmannová</i>	239
1.	Úvod	239
2.	Právo na účinný opravný prostředek podľa práva Únie	239
3.	Právna úprava konania o azyle v SR.	241
3.1	Případ <i>QJ</i>	242
4.	Záver	249
C.	ZRANITELNÉ OSOBY	251
XIII.	Identifikace možných obětí mučení a jiného závažného násilí	
	<i>Marie Lukasová</i>	253
1.	Mučení a špatné zacházení.	253
1.1	Co je mučení a špatné zacházení	254
1.2	Mučení a špatné zacházení v Evropě	256
1.3	Identifikace obětí	258
2.	Metody a dopady mučení	259
2.1	Přehled metod a jejich dopadů	259
2.2	Důkazy o mučení	262
3.	Lékařské důkazy	262
3.1	Důkazy pro účely vyšetřování mučení	263
3.2	Důkazy pro účely zachycení případů špatného zacházení v detenci.	264

3.3 Lékařské důkazy pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany	265
3.4 Omezení uplatňující se v ordinaci	267
4. Jak nepřehlédnout oběť mučení	268
4.1 Nepočítat s hladkým průběhem zjišťování příběhu	268
4.2 Odborně se rozvíjet a přijímat podporu	269
5. Závěr	271

XIV. (Ne)viditelní v davu? Identifikace zranitelných osob mezi žadateli o mezinárodní ochranu

<i>Šárka Ošřádalová</i>	272
1. Úvod	273
1.1 Zranitelnost jako pojem	274
2. Zranitelné osoby – definice	276
2.1 Unijní právo	276
2.2 Česká právní úprava	278
2.3 Zranitelnost a její definování prostřednictvím demonstrativního výčtu skupin	278
2.4 Neviditelná zranitelnost – trauma a posttraumatická stresová porucha	279
3. Identifikace zranitelných osob	281
3.1 Proč je identifikace zásadní?	281
3.1.1 Povinnosti vyplývající z tematicky zaměřených mezinárodních smluv	281
3.1.2 Procesní a jiné záruky pro žadatele	282
3.1.3 Řádné posouzení žádosti o mezinárodní ochranu	284
3.2 Komu náleží povinnost identifikovat?	286
3.3 Kdy má k identifikaci dojít a jakou má mít formu?	292
3.4 Způsob identifikace	294
4. Závěr	297

XV. Zajišťování zranitelných osob v judikatuře ESLP

<i>Alexandra Dubová</i>	300
1. Úvod	300
2. Zranitelnost v judikatuře ESLP	302
3. Zajišťování zranitelných osob v judikatuře ESLP	303
3.1 Zranitelnost nezletilých cizinců bez doprovodu (<i>Rahimi proti Řecku</i>)	304
3.2 Zranitelnost rodin s nezletilými dětmi (<i>Popov proti Francii</i>)	306
3.3 Zranitelnost ženy se zdravotními potížemi (<i>Aden Ahmed proti Maltě</i>)	308

3.4	Zranitelnost muže homosexuální orientace (<i>O. M. proti Maďarsku</i>)	309
3.5	Zranitelnost žadatele o mezinárodní ochranu (<i>M. S. S. proti Belgii a Řecku</i>)	309
4.	Závěr	310
D. REFORMA AZYLOVÉ A MIGRAČNÍ POLITIKY EU		313
XVI. „Fresh start“ v reformě azylové a migrační politiky EU? Sdělení Evropské komise o novém paktu o migraci a azylu		
	<i>Nataša Chmelíčková, Tomáš Hach, Veronika Votočková.</i>	315
1.	Úvod	315
2.	Nový Pakt o migraci a azylu	316
2.1	Společný evropský rámec pro řízení azylu a migrace	318
2.1.1	Vstup do EU	320
2.1.2	Solidarita	321
2.1.3	Odpovědnost.	323
2.1.4	Návraty	324
2.2	Robustní systém krizové připravenosti a reakce	325
2.3	Integrovaná správa hranic	327
2.4	Posílený boj proti převaděčství	330
2.5	Spolupráce s mezinárodními partnery	331
2.6	Lákání kvalifikovaných a talentovaných do EU	332
2.7	Podpora integrace v zájmu inkluzivnějších společností	332
3.	Pozice ČR	333
3.1	Předběžné prověřování (<i>pre-screening</i>)	334
3.2	Povinné azylové řízení na hranicích	335
3.3	Určení odpovědného členského státu	335
3.4	Mechanismus solidarity	336
3.5	Realizace návratů	337
3.6	Integrovaná správa hranic a návrh nařízení o Eurodacu.	338
3.7	Pátrací a záchranné akce	338
3.8	Krizové řízení.	338
3.9	Koncept okamžité ochrany.	339
3.10	Legální migrace, přesídlování a integrace cizinců.	339
3.11	Silná role členských států a Rady EU, finanční dopady.	340
4.	Pozice členských států	341
5.	Závěr	342
Rejstřík		344